

Universiteti "Ukshin Hoti", Prizren

Fakulteti i Filologjisë

PROGRAMI MËSIMOR						
Niveli i studimeve	trevjeçar	Programi	Gjuhë dhe Letërsi Shqipe	Viti akademik	2021-2022	
Lënda:	Morfologji historike					
Viti	II	Statusi i lëndës	obligative	Kodi		ECTS kredi
Semestri	7					6
Javët mësimore	15		Orët mësimore		Ligjërata	Ushtrime
					2	2
Metodologjia e mësimimit	Gjatë realizimit të orës praktikohet metodologjia interaktive, duke e bërë studentin pjesëmarrës aktiv jo vetëm në ushtrime, por edhe në ligjërata					
Konsultime						
Mësimdhënës:	Prof. asoc. dr. Xhafer Beqiraj		e-mail	xhafer.beqiraj@uni-prizren.com		
			Tel.	+383 (0)44 950 - 369		
Asistent:						

Qëllimi studimor i lëndës	Përfitimet e studentit
<p>Lënda ka për qëllim që studentët:</p> <ul style="list-style-type: none"> - të kuptojnë drejt objektin studimor të disiplinës së morfologjisë në aspektin e evolucionit historik, e cila është njëra nga disiplinat mjaft të rëndësishme të gjuhës. Njohja në nivel të duhur të kësaj lënde të shqipes do t'u ndihmojë studentëve të mësojnë dhe përvetësojnë jo vetëm evolucionin historik të morfologjisë në rrjedhë të kohës, por, duke njohur mirë gramatikën historike, ata të zotërojnë shumë më mirë edhe morfologjinë e sotme të shqipes; - të kuptojnë sa më mirë evolucionin historik të sistemit emëror (emrit, mbiemrit, përemrit dhe numërorit); - të kuptojnë sa më mirë evolucionin historik të sistemit foljor; - të kuptojnë evolucionin historik të parafjalëve, të ndajfoljeve etj. -t'i zhvillojnë aftësitë për të hulumtuar, krahasuar, analizuar, sintetizuar etj. 	<p>Pikësynimi kryesor i lëndës (në fund të këtij kursi) është që studentët:</p> <ul style="list-style-type: none"> -të njohin objektin studimor të gramatikës historike, e cila ka si synim të hedhë dritë mbi evolucionin historik të strukturës morfologjike; -t'i njohin tashmë dallimet morfonologjike; -t'i njohin ndryshimet gjatë evolucionit historik të sistemit emëror dhe foljor; - t'i njohin mjaft mirë dallimet morfologjike mes një faze të caktuar historike, duke krahasuar me morfologjinë deskriptive; - të kenë fituar njohuri dhe të kenë përvetësuar normën gramatikore; -t'i kuptojnë prirjet e përgjithshme të zhvillimit të gjuhës; - të jenë në gjendje të zbatojnë njohuritë e fituara nga fusha e gramatikës historike në morfologjinë deskriptive; - të aftësohen për punë kërkimore-hulumtuese individuale e grupore.

Metodologjia për realizimin e temave mësimore:			
<p>ECTS-sistemi europian i transferimit dhe procesi i akumulimit të kredive, është një sistem i orientuar kah studentit dhe paraqet vleftën e ngarkesës së tij për të arritur objektivat e një lënde (kursi) ose programi të caktuar të studimit.</p> <p>Ngarkesa e studentit sipas ECTS bazohet në kohën që nevojitet për t'i kompletuar aktivitetet e planifikuara rreth një lënde (kursi), siç janë: pjesëmarrja në ligjërata, aktiviteti dhe pjesëmarrja në ushtrime, puna në terren, përgatitja e projekteve dhe plankonspekteve, prezantimet dhe mbajtjet e orëve, punime seminarike, punë konsultative me mentorin, puna e pavarur në bibliotekë ose në shtëpi, përgatitja përfundimtare e provimit, koha e kaluar në provim dhe parametra të tjerë.</p>			
Kushtet për realizimin e temës mësimore:			
Tabela, shkumësi, laptopi, projektori etj.			
Mënyra e vlerësimit të studentit:			
	Vlerësimi	Nota përfundimtare	
	90% - 100%	10 (dhjete)	
	81% - 90%	9 (nëntë)	
	71% - 80%	8 (tetë)	
	61% - 70%	7 (shtatë)	
	51% - 60%	6 (gjashtë)	
	50%	5 (pesë)	
Obligimet e studentit:			
Ligjërata Studentët kanë për detyrë të ndjekin rregullisht ligjëratat. Në mënyrë ndërvepruese të marrin pjesë në mbarëvajtjen e procesit mësimor dhe t'i kryejnë të gjitha angazhimet që i jep mësimdhënësi.	Ushtrime Studentët kanë për detyrë të marrin pjesë aktive në orët e ushtrimeve. Për çdo paqartësi që kanë me materien e lëndës mësimore, të konsultohen me mësimdhënësin. Gjatë semestrit të bëjnë një punim seminarik, me parapëlqim që ai të prezantohet me Power Point në klasë, të hyjnë në dy testet (gjysmësemestral) dhe së fundmi t'i nënshtrohen provimit përfundimtar.		
Ngarkesa e studentit për lëndën			
Aktiviteti	Orë	Ditë/Javë	Gjithsej:
Ligjërata:	2	15	30
Ushtrime teorike:	2	15	30
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet:	1	10	10
Punime seminarike:	1	10	10
Koha e studimit të pavarur në biblioteka:	2	10	20
Detyra të shtëpisë:	1	10	10
Projekte, prezantim:	1	10	10
Përgatitja përfundimtare për provim:	2	15	30
Vërejtje: Po qe se vlefta e 1 ECTS kredie është 25 orë, atëherë rezulton se për ta përgatitur provimin e lëndës së <i>Morfologjisë historike</i> , studentit i duhen 150 orë punë. Kjo del edhe kur 150 orë pjesëtohen me 25, rezulton se lënda ka vleftë prej 6 kredish.		Ngarkesa totale:	150

Jav a	Ligjërata		Ushtrime	
	Tema	O r ët	Tema	Orët
1.	Morfologjia historike dhe objekti studimor i saj; Metoda: sinkronike, diakronike, komparative (dhe analogjia).	2	Dallimi mes morfologjisë historike dhe deskriptive (duke marrë shembuj).	2
2.	Ndryshimet morfonologjike: metafohia, apofonia, palatalizimi, rotacizmi etj.	2	Ushtrime lidhur me ndryshimet morfonologjike në sistemin morfolojjik.	2
3.	Klasa leksikore e emrit dhe evolucioni historik i këtij sistemi: gjinia, numri.	2	Ushtrime dhe shembuj lidhur me kategorinë gramatikore të gjinisë dhe të numrit të emrit.	2
4.	Klasa leksikore e emrit dhe evolucioni historik e këtij sistemi: rasa dhe format e rasave.	2	Ushtrime lidhur me evolucionin historik të sistemit të rasave.	2
5.	Nyjat e prapme dhe të përparme dhe kategoria e shquarsisë.	2	Ushtrime lidhur nyjat e shqipes: nyjat e prapme dhe përparme.	2
6.	Klasa leksikore e mbiemrit dhe evolucioni historik i kësaj klase.	2	Ushtrime lidhur me mbiemrat dhe evolucionin historik të këtij sistemi.	2
7.	Klasa leksikore e përemrit dhe evolucioni historik i këtij sistemi: përemri vector, dëftor dhe pyetës.	2	Ushtrime për evolucionin historik të vectorëve, dëftorëve dhe pyetësve.	2
8.	Test gjysmësemestral	2	Ushtrime për përemrat dhe ndryshimet që kanë pësuar ata gjatë rrjedhës historike.	2
9.	Klasa leksikore e përemrit dhe evolucioni historik i këtij sistemi: përemri pronor, lidhor dhe i pacaktuar.	2	Ushtrime lidhur me evolucionin historik të përemrit pronor, lidhor dhe të pacaktuar.	2
10.	Klasa leksikore e foljes dhe evolucioni historik i këtij sistemi: numri, veta, koha dhe mënyra.	2	Ushtrime lidhur me sistemin foljor dhe evolucionin historik të këtij sistemi.	2
11.	Zgjedhimi i foljeve dhe llojet e tij.	2	Ushtrime lidhur me zgjedhimin e foljeve.	2
12.	Klasa e parafjalëve dhe evolucioni historik i kësaj klase.	2	Ushtrime lidhur me evolucionin historik të parafjalëve.	2

13.	Klasa e ndajfoljeve.		Ushtrime lidhur me evolucionin historik të ndajfoljeve.	2
14.	Test gjysmësemestral		Ushtrime lidhur me sistemin foljor dhe klasën parafjalëve.	2
15.	Punim seminarik.		Ushtrime për evolucionin e klasave të fjalëve (pj. e ligjëratës).	2

LITERATURA
Demiraj, Sh., <i>Gramatika historike e gjuhës shqipe</i> , ASHSH, Tiranë, 2002. Demiraj, Sh., <i>Morfologjia historike e gjuhës shqipe</i> , UT, Tiranë, 1973.
VËREJTJE
Nuk do të ketë asnjë tolerancë për “huazim” nga interneti apo kudo tjetër. Punimet e njëjta apo të ngjashme gjithashtu do të ndëshkohen. Rekomandohet që punimet që dorëzohen të jenë të shkruara me kompjuter.

Vërejtje për studentin:
Studentët duhet t’u përmbahen rregullave të përcaktuara sipas Statutit të UPZ-së dhe rregulloreve e vendimeve të miratuara nga Senati i UPZ-së dhe Këshilli Mësimor. Pritet që secili student të vijë me kohë. Nga çdo student pritet që të marrë pjesë në çdo ligjëratë. Për shkak të natyrës dhe mënyrës së mësimin në këtë lëndë, ardhja në mësim dhe pjesëmarrja aktive në diskutim është e nevojshme (e domosdoshme). Çdo mungesë e vazhdueshme rezulton me zbritjen e notës përfundimtare. Studentët janë të obliguar të kenë sjellje të mirë dhe të mbajnë qetësi, si dhe t’i shkyçin telefonat mobilë gjatë ligjëratave.